

Setge a la impunitat

Un decàleg de propostes per posar fi a la corrupció

1 Mesures per a la reforma política

- a) Sistema electoral mixt: una part dels diputats elegits per circumscripció i l'altra en una llista única oberta.
- b) Democratització del funcionament intern dels partits: primàries per a l'elecció dels caps de llista, consulta a la militància en la confecció de candidatures i l'aprovació dels programes, limitació de mandats i del nombre de càrrecs institucionals que poden acumular els militants.
- c) Reforma del sistema d'elecció dels òrgans constitucionals i consells d'ens públics, suprimint les quotes partidistes.
- d) Un codi de conducta per a cada organisme públic fixarà les pautes de conducta per gestionar els conflictes d'interessos, la percepció d'obsequis, les relacions amb els *lobbies* i les incompatibilitats després d'abandonar el càrrec, extremant la cautela en el transvasament de l'administració pública a l'empresa privada.

2 El finançament dels partits

- a) Publicació i fiscalització anual dels comptes dels partits.
- b) Els partits i les fundacions afins tindran una comptabilitat única.
- c) Conversió del Tribunal de Comptes en un òrgan professionalitzat i independent, sense quotes de partits. Aquest òrgan fiscalitzador tindrà un o més interventors encastats en els partits amb representació parlamentària.
- d) El Tribunal de Comptes aprovarà i difondrà els informes de fiscalització dels partits, incloent-hi la identitat dels donants privats, durant el primer any posterior a l'exercici analitzat.
- e) Els salaris dels càrrecs públics han de ser proporcionals a les responsabilitats del treball.

3 Les despeses electorals

- a) Limitació per llei, amb criteris objectius de proporcionalitat i representativitat, de les despeses anuals dels partits, i supressió de l'actual distinció entre partides electorals i ordinàries.
- b) Limitació legal dels donatius privats i prohibició de les aportacions anònimes, també per a les fundacions afins.
- c) Una central de despeses adscrita a la Junta Electoral adjudicarà per concurs públic el *mailing* conjunt de totes les forces parlamentàries, així com la reserva d'espais publicitaris i d'altres recursos electorals, per garantir-ne un repartiment proporcional.

4 Pacte ètic dels partits

- a) Els polítics imputats per delictes de corrupció cessaran temporalment en les seves funcions quan el jutge presenti indicis racionals d'un o diversos dels delictes següents: suborn, tràfic d'influències, malversació de fons públics, prevaricació, falsedat documental, negociació prohibida als funcionaris, frau fiscal i delictes urbanístics.
- b) Els càrrecs electes imputats podran conservar l'acta, però seran privats de responsabilitats executives i institucionals mentre se substanciï el procediment judicial i no figuraran en les llistes electorals, tret que aquestes siguin obertes.
- c) Els partits no es personaran en causes judicials que afectin altres formacions ni faran servir tàctiques obstruccionistes per dilatar els processos legals que els afecten.
- e) Els partits exclouran de la pugna política els casos subjectes a investigació judicial i/o parlamentària.

5 Llei de transparència

- a) La futura llei de transparència ha de regir sobre totes les institucions: la Corona, les administracions, les cambres parlamentàries i les empreses públiques.
- b) Els càrrecs públics faran pública una declaració de béns al prendre'n possessió i una altra al cessar, que estaran disponibles a internet.
- c) La imputació motivada d'un càrrec públic comportarà l'obertura automàtica d'una investigació parlamentària o municipal, davant de la qual els citats estan obligats a comparèixer.
- d) Creació d'un registre públic de *lobbies*.

6 Control dels contractes públics

- a) Control independent i difusió *on line* de les adjudicacions, les ofertes guanyadores i les perdedores.
- b) Fixació d'un límit legal màxim de sobrecost dels contractes públics.

7 Els ingressos dels ajuntaments

- a) Reforma de l'Administració local que determini els serveis que està obligada a prestar i que garanteixi el seu correcte finançament públic.
- b) Racionalització de les estructures polítiques d'àmbit municipal per evitar duplicitats, sobre costos i acumulació de càrrecs públics.
- c) Controls públics transparents i rigorosos que evitin requalificacions o altres operacions urbanístiques que no siguin d'interès general.

8 Eficàcia de la justícia

- a) Revisió de la figura processal de l'imputat perquè el dret a la legítima defensa no comporti una penalització social abans que el jutge detecti indicis racionals de delictes.
- b) Tipificar com a delictes el finançament il·legal dels partits polítics i l'enriquiment injustificat dels càrrecs públics.
- c) Dotar l'administració de justícia dels recursos i els mecanismes de control necessaris per a la ràpida investigació i tramitació judicial dels casos de corrupció.
- d) Perseguir els corruptors: els condemnats per delictes de corrupció han de quedar inhabilitats per presentar-se a concursos públics.

9 Democràcia participativa

Facilitar l'accés a les institucions i els partits a través de les tecnologies de la informació. La interactivitat, la immediatesa i la bidireccionalitat d'internet permeten superar les distàncies entre els ciutadans i els polítics i posar en pràctica projectes d'e-democràcia que ja existeixen en altres països del nostre entorn.

10 Formació en valors

- a) Introduir en els diferents nivells educatius, des de l'ensenyament obligatori fins a la universitat, assignatures i continguts ètics i de valors contra la corrupció.
- b) Instruir els funcionaris públics en valors cívics i detectar ben aviat conductes compatibles amb la corrupció.